

ที่ พย ๐๐๒๓.๓/ว ๕๕

ถึง อำเภอ ทุกอำเภอ, องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา, เทศบาลเมืองพะเยา และเทศบาลเมืองดอกคำใต้

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยว่า ปัจจุบันประเทศไทยได้สิ้นสุดฤดูฝน ส่งผลให้ประเทศไทยตอนบนมีการกระจายของฝนลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยกรมอุตุนิยมวิทยา คาดการณ์ว่าตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป ปริมาณฝนรวมจะมีค่าต่ำกว่าค่าปกติ ส่วนบริเวณภาคใต้จะมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไป ทั้งนี้ จากการติดตามสภาพอากาศ และการบริหารจัดการน้ำมาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับข้อมูลสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้รายงานต่อที่ประชุม คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ ในประเด็นสรุปการคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ พบว่าในห้วงฤดูฝนที่ผ่านมา ถึงแม้อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ตลอดจนแหล่งน้ำธรรมชาติของประเทศ จะสามารถกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้นมาก แต่ในบางพื้นที่บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ก็ยังคงมีความเสี่ยงเนื่องจากมีปริมาณฝนสะสมน้อยไม่อยู่ในเขตชลประทาน และไม่มีแหล่งเก็บน้ำสำรอง จึงอาจประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคได้ สำหรับในเขตชลประทานก็มีความเสี่ยงขาดแคลนน้ำด้านการเกษตร เนื่องจากในหลายพื้นที่มีปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำน้อย อาจไม่เพียงพอในการสนับสนุนการเพาะปลูก

เพื่อให้การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ จึงให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดทุกจังหวัด ปรับแผนเผชิญเหตุภัยแล้งทั้งในภาพรวม และเฉพาะเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยให้ดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

๑. ใช้กลไกระบบบัญชาการเหตุการณ์ตามกฎหมายและแผนว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในการมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่มภารกิจหลัก ประกอบด้วย

๑.๑ กลุ่มพยากรณ์ โดยมีคณะทำงานติดตามสถานการณ์ ของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัด ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานด้านการคาดการณ์สภาพอากาศ และหน่วยงานด้านการบริหารจัดการน้ำ ตลอดจนฝ่ายปกครองในพื้นที่ ทำหน้าที่ติดตามสภาพอากาศ สภาพน้ำท่า และระดับน้ำในแหล่งเก็บน้ำขนาดต่าง ๆ ในพื้นที่อย่างใกล้ชิด เพื่อวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์น้ำต้นทุน และความต้องการใช้น้ำในด้านต่าง ๆ โดยหากมีแนวโน้มเกิดการขาดแคลนน้ำในกรณีต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค การรักษาระบบนิเวศน์ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ให้เร่งเสนอผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการสั่งการหน่วยงานเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาในทันที

๑.๒ กลุ่มบริหารจัดการน้ำ โดยดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการ/คณะทำงาน ของจังหวัดมีหน่วยงานด้านการบริหารจัดการน้ำเป็นฝ่ายเลขานุการ เพื่อให้การวางแผนการใช้น้ำในลักษณะต่าง ๆ ทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค การรักษาระบบนิเวศน์ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมทั้งการกำหนดแนวทางในการระบายน้ำ และกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ เป็นไปอย่างครอบคลุม สอดคล้องกับสถานการณ์น้ำในพื้นที่

๑.๓ กลุ่มปฏิบัติการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยบูรณาการหน่วยปฏิบัติการจากทั้ง ฝ่ายพลเรือน หน่วยทหาร ตลอดจนภาคเอกชน เข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำให้มีความสำคัญกับการแก้ไขปัญหากรณีป่าเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนเป็นอันดับแรก พร้อมทั้งกำหนด แบ่งพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ และมอบหมายหน่วยงาน/ภารกิจ ตลอดจนหน่วยสนับสนุนให้ครอบคลุมในแต่ละพื้นที่

/๒. ให้สำรวจ...

๒. ให้สำรวจตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค พร้อมทั้งกำหนดมาตรการรับมือ อาทิ การจัดทำแผนสำรองน้ำฯ การหาแหล่งน้ำสำรอง การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำดิบ การขุดขยายสระพักน้ำดิบ เพื่อสำรองปริมาณน้ำในการอุปโภคบริโภค รวมถึง การสูบน้ำจากแหล่งน้ำใกล้เคียงไปยังระบบการผลิตน้ำประปา และให้กำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมเป็นพื้นที่นำร่องการพัฒนาพื้นที่รับน้ำ (แก้มลิง) ชั่วคราว ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เป็นพื้นที่กักเก็บน้ำถาวร ตลอดจนการพิจารณาจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินที่มีการควบคุมคุณภาพน้ำที่กักเก็บให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีความสะอาด ปลอดภัย เพียงพอสำหรับการใช้ประโยชน์

๓. ในส่วนของการจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตร ให้สนับสนุนมาตรการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่โดยขอความร่วมมือไม่ให้เกษตรกรทำการปิดกั้นลำน้ำ หรือสูบน้ำเข้าพื้นที่การเพาะปลูก ตามแผนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อลดผลกระทบการขาดแคลนน้ำด้านอุปโภคบริโภคในพื้นที่ พร้อมทั้งประสานกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการจัดทำฝนหลวงในพื้นที่ เมื่อสภาวะอากาศเอื้ออำนวย เพื่อกักเก็บน้ำในแหล่งน้ำต่างๆ ให้ได้มากที่สุด

๔. เฝ้าระวัง และควบคุมไม่ให้มีการปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำ คู คลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ เพื่อลดปริมาณการใช้น้ำที่สูญเสียน้ำ และให้มอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบเส้นทางการพังทลายของตลิ่งลำน้ำ หรือแม่น้ำต่าง ๆ ในการสำรวจ และกำหนดมาตรการรองรับกรณีการพังทลายของตลิ่ง

๕. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ให้ประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการประหยัดน้ำ และทราบถึงมาตรการบริหารจัดการน้ำของภาครัฐ รวมถึงเชิญชวนประชาชนจิตอาสาในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการก่อสร้าง/ซ่อมแซมแหล่งกักเก็บน้ำขนาดเล็ก เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนใช้น้ำอย่างประหยัด และรู้คุณค่า รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๕๔๔๔-๙๖๒๓-๔ ต่อ ๑๘

3

ส่งคืน
นาย
นาย

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๑๐.๔/ว ๕๙๐๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐
ส.ถ.พ.ย.

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒

เลขที่.....	15๔
วันที่.....	08 ม.ค. 2563
เวลา.....	

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้งปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๒๔/ว ๙๙๐๙ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ว่า ปัจจุบันประเทศไทยได้สิ้นสุดฤดูฝน ส่งผลให้ประเทศไทยตอนบนมีการกระจายของฝนลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยกรมอุตุนิยมวิทยา คาดการณ์ว่าตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป ปริมาณฝนรวมจะมีค่าต่ำกว่าค่าปกติ ส่วนบริเวณภาคใต้จะมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไป ทั้งนี้ จากการติดตามสภาพอากาศ และการบริหารจัดการน้ำมาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับข้อมูลสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้รายงานต่อที่ประชุม คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ ในประเด็นสรุปการคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ พบว่าในห้วงฤดูฝนที่ผ่านมา ถึงแม้อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ตลอดจนแหล่งน้ำธรรมชาติของประเทศ จะสามารถกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้นมาก แต่ในบางพื้นที่บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ก็ยังคงมีความเสี่ยงเนื่องจากมีปริมาณฝนสะสมน้อย ไม่อยู่ในเขตชลประทาน และไม่มีแหล่งเก็บน้ำสำรอง จึงอาจประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคได้ สำหรับในเขตชลประทาน ก็มีความเสี่ยงขาดแคลนน้ำด้านการเกษตร เนื่องจาก ในหลายพื้นที่มีปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำน้อย อาจไม่เพียงพอในการสนับสนุนการเพาะปลูก

เพื่อให้การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติจึงให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทุกจังหวัด ปรับแผนเผชิญเหตุภัยแล้งทั้งในภาพรวม และเฉพาะเหตุที่อาจเกิดขึ้น ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยให้ดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

๑. ใช้กลไกระบบบัญชาการเหตุการณ์ตามกฎหมายและแผนว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในการมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่มภารกิจหลัก ประกอบด้วย

๑.๑ กลุ่มพยากรณ์ โดยมีคณะทำงานติดตามสถานการณ์ ของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานด้านการคาดการณ์สภาพอากาศ และหน่วยงานด้านการบริหารจัดการน้ำ ตลอดจนฝ่ายปกครองในพื้นที่ ทำหน้าที่ติดตามสภาพอากาศ สภาพน้ำท่า และระดับน้ำในแหล่งเก็บน้ำขนาดต่าง ๆ ในพื้นที่อย่างใกล้ชิด เพื่อวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์น้ำต้นทุน และความต้องการใช้น้ำในด้านต่าง ๆ โดยหากมีแนวโน้มเกิดการขาดแคลนน้ำในกรณีต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค การรักษาระบบนิเวศน์ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ให้เร่งเสนอผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการสั่งการหน่วยงานเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ทันที

๑.๒ กลุ่มบริหารจัดการน้ำ โดยดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการ/คณะทำงานของจังหวัด มีหน่วยงานด้านการบริหารจัดการน้ำเป็นฝ่ายเลขานุการ เพื่อให้การวางแผนการใช้น้ำในลักษณะต่าง ๆ ทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค การรักษาระบบนิเวศน์ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมทั้งการกำหนดแนวทางในการระบายน้ำ และกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ เป็นไปอย่างครอบคลุม สอดคล้องกับสถานการณ์น้ำในพื้นที่

๑.๓ กลุ่มปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคาดแคลนน้ำ โดยบูรณาการหน่วยปฏิบัติการ จากทั้งฝ่ายพลเรือน หน่วยทหาร ตลอดจนภาคเอกชน เข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาคาดแคลนน้ำให้ ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาคาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนเป็นอันดับแรก พร้อมทั้งกำหนด แบ่งพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ และมอบหมายหน่วยงาน/ภารกิจ ตลอดจนหน่วยสนับสนุนให้ ครอบคลุมในแต่ละพื้นที่

๒. ให้สำรวจตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค พร้อมทั้ง กำหนดมาตรการรับมือ อาทิ การจัดทำแผนสำรองน้ำ การหาแหล่งน้ำสำรอง การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล ในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำดิบ การขุดขยายสระพักน้ำดิบ เพื่อสำรองปริมาณน้ำในการอุปโภคบริโภค รวมถึง การสูบน้ำจากแหล่งน้ำใกล้เคียงไปยังระบบการผลิตน้ำประปา และให้กำหนดพื้นที่ที่เหมาะสม เป็นพื้นที่นำร่อง การพัฒนาพื้นที่รับน้ำ (แก้มลิง) ชั่วคราว ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เป็นพื้นที่กักเก็บน้ำถาวร ตลอดจนการพิจารณา จัดทำธนาคารน้ำใต้ดินที่มีการควบคุมคุณภาพน้ำที่กักเก็บให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีความสะอาด ปลอดภัย เพียงพอสำหรับการใช้ประโยชน์

๓. ในส่วนของการจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตร ให้สนับสนุนมาตรการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ โดยขอความร่วมมือไม่ให้เกษตรกรทำการปิดกั้นลำน้ำ หรือสูบน้ำเข้าพื้นที่การเพาะปลูก ตามแผนของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อลดผลกระทบขาดแคลนน้ำด้านอุปโภคบริโภคในพื้นที่ พร้อมทั้ง ประสานกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการจัดทำฝนหลวงในพื้นที่ เมื่อสภาวะอากาศเอื้ออำนวย เพื่อกักเก็บน้ำในแหล่งน้ำต่าง ๆ ให้ได้มากที่สุด

๔. เฝ้าระวัง และควบคุมไม่ให้มีการปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำ คู คลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ เพื่อลดปริมาณการใช้น้ำที่สูญเสีย และให้มอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบเส้นทางคมนาคมที่มีแนว ติดคลอง ลำน้ำ หรือแม่น้ำต่าง ๆ ในการสำรวจ และกำหนดมาตรการรองรับกรณีการพังทลายของตลิ่ง

๕. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ให้ประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วม ในการประหยัดน้ำ และทราบถึงมาตรการบริหารจัดการน้ำของภาครัฐ รวมถึงเชิญชวนประชาชนจิตอาสาในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการก่อสร้าง/ซ่อมแซมแหล่งกักเก็บน้ำขนาดเล็ก เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชน ใช้น้ำอย่างประหยัด และรู้คุณค่า

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการบูรณาการและประสานการ ปฏิบัติในพื้นที่ ขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ถือปฏิบัติตามแนวทางหนังสือสั่งการ อย่างเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาว เจริญศักดิ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

โทร. ๐-๒๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๑๓ โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๖๙๓๑

ผู้ประสานงาน : นายสุทธิชัย เอ็มชม ๐๙ ๙๔๐๖ ๒๓๕๗

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เลขรับ 64194
วันที่ ๒๖ ๑๑ ๕๖
เวลา

ส่วนราชการ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย โทร. ๐ ๒๖๓๗ ๓๕๖๒
 ที่ มท.๑๖๒๔/ว ๕ ๕๑๕ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยปัจจุบันประเทศไทยได้สิ้นสุดฤดูฝนแล้ว ส่งผลให้ประเทศไทยตอนบนมีการกระจายของฝนลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับข้อมูลสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พบว่าในช่วงฤดูฝนที่ผ่านมา ถึงแม้จะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มมากขึ้น แต่ในบางพื้นที่ยังคงมีความเสี่ยงการขาดแคลนน้ำเนื่องจากมีปริมาณฝนสะสมน้อย

ในการนี้ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้สั่งการให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และประสานการปฏิบัติ

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ 16168
วันที่ ๐๖ ธ.ค. ๒๕๖๒
เวลา 16.30 น.

(นายเชษฐา โมสิกรัตน์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
 อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สพค.
เลขรับ 6264
วันที่ ๐๕ ธ.ค. ๒๕๖๒
เวลา 15:19

ด่วนที่สุด

ที่ มท (บกปก) ๐๖๒๔ /ว ๕๙๓

กองบัญชาการ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ถนนอุทองนอก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕

พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยปัจจุบันประเทศไทยได้สิ้นสุดฤดูฝน ส่งผลให้ประเทศไทยตอนบนมีการกระจายของฝนลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยกรมอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ว่าตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป ปริมาณฝนรวมจะมีค่าต่ำกว่าค่าปกติ ส่วนบริเวณภาคใต้จะมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไป

ทั้งนี้ จากการติดตามสภาพอากาศ และการบริหารจัดการน้ำมาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับข้อมูลสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้รายงานต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ ในประเด็นสรุปการคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒/๖๓ พบว่าในห้วงฤดูฝนที่ผ่านมา ถึงแม้อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ตลอดจนแหล่งน้ำธรรมชาติของประเทศ จะสามารถกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้นมาก แต่ในบางพื้นที่บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ก็ยังคงมีความเสี่ยงเนื่องจากมีปริมาณฝนสะสมน้อย ไม่อยู่ในเขตชลประทาน และไม่มีแหล่งเก็บน้ำสำรอง จึงอาจประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคได้ สำหรับในเขตชลประทานก็มีความเสี่ยงขาดแคลนน้ำด้านการเกษตร เนื่องจากในหลายพื้นที่มีปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำน้อย อาจไม่เพียงพอในการสนับสนุนการเพาะปลูก

เพื่อให้การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทุกจังหวัด ปรับแผนเผชิญเหตุภัยแล้งทั้งในภาพรวม และเฉพาะเหตุที่อาจเกิดขึ้น ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยให้ดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

๑. ใช้กลไกระบบบัญชาการเหตุการณ์ตามกฎหมายและแผนว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในการมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่มภารกิจหลัก ประกอบด้วย

๑.๑ กลุ่มพยากรณ์ โดยมีคณะทำงานติดตามสถานการณ์ ของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานด้านการคาดการณ์สภาพอากาศ และหน่วยงานด้านการบริหารจัดการน้ำ ตลอดจนฝ่ายปกครองในพื้นที่ ทำหน้าที่ติดตามสภาพอากาศ สภาพน้ำท่า และระดับน้ำในแหล่งเก็บน้ำขนาดต่าง ๆ ในพื้นที่อย่างใกล้ชิด เพื่อวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์น้ำต้นทุน และความต้องการใช้น้ำในด้านต่าง ๆ โดยหากมีแนวโน้มเกิดการขาดแคลนน้ำในกรณีต่าง ๆ ทั้งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การรักษาระบบนิเวศน์ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ให้เร่งเสนอผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการสั่งการหน่วยงานเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำในทันที

๑.๒ กลุ่มบริหารจัดการน้ำ โดยดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการ/คณะทำงานของจังหวัด มีหน่วยงานด้านการบริหารจัดการน้ำเป็นฝ่ายเลขานุการ เพื่อให้การวางแผนการใช้น้ำในลักษณะต่าง ๆ ทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค การรักษาระบบนิเวศน์ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมทั้งการกำหนดแนวทางในการระบายน้ำ และกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ เป็นไปอย่างครอบคลุม สอดคล้องกับสถานการณ์น้ำในพื้นที่

๑.๓ กลุ่มปฏิบัติการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยบูรณาการหน่วยปฏิบัติการจากทั้งฝ่ายพลเรือน หน่วยทหาร ตลอดจนภาคเอกชน เข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาด้านน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนเป็นอันดับแรก พร้อมทั้งกำหนดแบ่งพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ และมอบหมายหน่วยงาน/ภารกิจ ตลอดจนหน่วยสนับสนุน ให้ครอบคลุมในแต่ละพื้นที่

๒. ให้สำรวจ ตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค พร้อมทั้งกำหนดมาตรการรับมือ อาทิ การจัดทำแผนสำรองน้ำ การหาแหล่งน้ำสำรอง การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำดิบ การขุดขยายสระพักน้ำดิบ เพื่อสำรองปริมาณน้ำในการอุปโภคบริโภค รวมถึงการสูบน้ำจากแหล่งน้ำใกล้เคียงไปยังระบบการผลิตน้ำประปา และให้กำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมเป็นพื้นที่นำร่องการพัฒนาพื้นที่รับน้ำ (แก้มลิง) ชั่วคราว ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เป็นพื้นที่กักเก็บน้ำถาวร ตลอดจนการพิจารณาจัดทำธนาคารน้ำใต้ดินที่มีการควบคุมคุณภาพน้ำที่กักเก็บให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีความสะอาด ปลอดภัยเพียงพอสำหรับการใช้ประโยชน์

๓. ในส่วนของการจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตร ให้สนับสนุนมาตรการควบคุมการใช้น้ำในพื้นที่ โดยขอความร่วมมือไม่ให้เกษตรกรทำการปิดกั้นลำน้ำ หรือสูบน้ำเข้าพื้นที่การเพาะปลูก ตามแผนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อลดผลกระทบการขาดแคลนน้ำด้านอุปโภคบริโภคในพื้นที่ พร้อมทั้งประสานกรมฝนหลวง และการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการจัดทำฝนหลวงในพื้นที่เมื่อสภาวะอากาศเอื้ออำนวย เพื่อกักเก็บน้ำในแหล่งน้ำต่าง ๆ ให้ได้มากที่สุด

๔. เฝ้าระวัง และควบคุมไม่ให้มีการปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำ คู คลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ เพื่อลดปริมาณการใช้น้ำดีใล้น้ำเสีย และให้มอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบเส้นทางคมนาคมที่มีแนวติดคลอง ลำน้ำ หรือแม่น้ำต่าง ๆ ในการสำรวจ และกำหนดมาตรการรองรับกรณีการพังทลายของตลิ่ง

๕. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้ให้ประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการประหยัดน้ำ และทราบถึงมาตรการบริหารจัดการน้ำของภาครัฐ รวมถึงเชิญชวนประชาชนจิตอาสาในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการก่อสร้าง/ซ่อมแซมแหล่งกักเก็บน้ำขนาดเล็ก เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนใช้น้ำอย่างประหยัด และรู้คุณค่า

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

โทรศัพท์ ๐-๒๖๓๗-๓๕๖๐

โทรสาร ๐-๒๖๔๑-๗๔๕๘